

Obisk iz pekla

Miklavževanje ima v slovenskem prostoru že zelo dolgo tradicijo, zadnjih nekaj let pa se vedno bolj uveljavljajo tudi spektakli parkeljnov, strahotnih črnih bitij, ki spremljajo Miklavža.

NIKA TOPORIŠ

Goričane – V soboto je v Goričanah potekala deveta tradicionalna kulturno-etnološka prireditev Noč parkeljnov, v okviru katere se je obiskovalcem predstavilo 28 skupin iz štirih držav. Nastopilo je več kot 500 parkeljnov iz Slovenije, Italije, Avstrije in Hrvaške. Vodja prireditve, ki jo organizira

in zarjovijo nad porednimi otroci.«

Nepregledna množica ljudi, ki je po ocenah organizatorja obsegala približno 7000 obiskovalcev, je z zanimanjem in navdušenjem opazovala spektakel, ki se je odvijal pred njimi. Knific je razložil tudi, da se posebno sti krajev, iz katerih prihajajo skupine, odražajo tudi na njihovih kostumih in ma-

skah: »Vsako skupino znanu-jejo maske, ki so povezane s kulturno tradicijo krajev, iz katerih prihajajo. Gre za ročna dela, neka-ko velja pravilo, da si vsak parkelj sam izdelava svojo mas-ko. Parkeljni so načeloma lahko samo polnoletni, neporočeni moški, vendar jih

precej razširjeni, pa je voziško dovoljenje za posameznike iz ruralnih predelov še vedno nujna.

Tečaj, prva pomoč, zdravniški pregled

Na poti do voziškega dovoljenja je poleg teoretičnega in praktičnega usposabljanja vožnje treba opraviti pred izvajanjem praktičnega dela vožnje, kandidati za voznike, ki bodo zanj odšli med 40 in 60 evri, pa ga lahko opravijo v eni od pooblaščenih zdravstvenih organizacij oziroma pri pooblaščenem zasebnem zdravniku. Sledi teoretični del usposabljanja oziroma izobraževanje o cestnoprometnih pred-

Goričanski parkeljni so pripravili pravi spektakel. / Foto: Peter Košenina

Jakob Knific, vodja prireditve, je s ponosom opazoval nepregledno množico ljudi, ki so prišli gledat obisk iz pekla.

/ Foto: Peter Košenina

Turistično društvo Goričane - Vaše, Jakob Knific je pojasnil: »Gre za edinstveno, mednarodno obarvano prireditev. Danes se nam je na druženju parkeljnov pridružilo šest skupin iz tujine, vse skupine se v obliki mimohoda predstavijo obiskovalcem, razkažejo svoje maske

opremo. Vse naše maske so izdelane iz poliestra in vlaken, saj so tovrstni materiali tesno povezani z vasjo in obrtni, ki so se v Goričanah odvijale.«

Nadaljevanje večera je bilo glasbeno pestro, saj so za zabavo poskrbeli Ansambel Smeħ, Adrijana Kamnik in skriti glasbeni gost, Damjan Murko.

Za še bolj strašljivo vzdušje pa so poskrbele bakle, ogenj in dim. / Foto: Peter Košenina

Pot do voziškega dovoljenja

Kljub večanju priljubljenosti električnih skirojev in koles voziško dovoljenje za mnoge predstavlja »nujno zlo«, ki ga je za premostitev večjih razdalj treba opraviti.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Prevozna sredstva so skozi zgodovino veljala za pomemben statusni simbol in še danes avtomobile pogosto povezujemo s prestižem. Slovenci smo ljubitelji jeklenih konjičkov, o čemer pričajo podatki, da je bilo konec leta 2021 v Sloveniji registriranih okoli 1.189.000 osebnih avtomobilov, kar znaša 564 avtomobilov na tisoč prebivalcev. Kljub priljubljenosti uporabe osebnih vozil pa je pot do voziškega dovoljenja v primerjavi s prejšnjimi leti postala velik finančni zalogaj in prava časovna kalvarija. Čeprav sta uporaba javnih povezav in možnost koriščenja alternativnih prevoznih sredstev, kot so kolesa in električni skiroji, v mestih

precej razširjeni, pa je voziško dovoljenje za posameznike iz ruralnih predelov še vedno nujna.

Tečaj, prva pomoč, zdravniški pregled

Na poti do voziškega dovoljenja je poleg teoretičnega in praktičnega usposabljanja vožnje treba opraviti

Celoten strošek pridobitve voziškega dovoljenja znaša vsaj 1200 evrov. Cena pa je seveda odvisna od števila ur, ki jih posamezni kandidati potrebujejo.

ti tečaj in izpit prve pomoči ter zdravstveni pregled. Tečaj in izpit prve pomoči se navadno opravljata na območnem združenju Rdečega križa, cene pa se gibljejo okoli 100 evrov. Zdravniški pregled je obvezen že

pred izvajanjem praktičnega dela vožnje, kandidati za voznike, ki bodo zanj odšli med 40 in 60 evri, pa ga lahko opravijo v eni od pooblaščenih zdravstvenih organizacij oziroma pri pooblaščenem zasebnem zdravniku. Sledi teoretični del usposabljanja oziroma izobraževanje o cestnoprometnih pred-

pisih ter izpit, ki se opravlja pred izpitno komisijo. Skupno boste za teoretični del tečaja odšli med 100 in 130 evri, izpitno preverjanje znanja pa vas bo po denarnici udarilo še za dodatnih 42 evrov.

Povišanje cen ur vožnje

Poleg vseh teh stroškov pa je večino denarja treba odšteti za ure praktične vožnje, saj se je cena v zadnjih letih močno povežala. V Šoli vožnje B&B odgovarjajo, da je k povišanju cen ur vožnje, ki so se v primerjavi z lanskim letom dvignile za približno štiri odstotke, botrovalo predvsem višanje cen goriva in povečevanje ostalih stroškov, ki so povezani z usposabljanjem. »Ocenjujemo, da celoten strošek pridobitve voziškega dovoljenja, skupaj z vsemi potrebnimi tečaji in usposabljanji, stane nekeje minimalno 1200 evrov. Cena pa je seveda odvisna od števila ur, ki jih posamezni kandidati potrebujejo,« je pojasnila Urška Dolenc iz Šole vožnje B&B.

Voziško dovoljenje je v zadnjih letih glede na cene postalo »drago kot žafran«. / Foto: Gorazd Kavčič

Čakanje na opravljanje izpitne vožnje

Čeprav pridobitev voziškega dovoljenja zahteva kar nekaj ekonomskih odrekaj, pa se številni kandidati soočajo še z eno prepreko – s časom. V Sloveniji se namreč soočamo z velikim pomanjkanjem učiteljev vožnje, obenem pa je epidemija koronavirusa zaradi zaprtja, ki je preprečevalo opravljanje vseh dejavnosti, Agencijo za varnost prometa ohromila za

približno sedem mesecev. Na agenciji pojasnjujejo, da je posledično iz koronskega časa ostalo še približno 26.000 neopravljenih izpitov, povprečna čakalna doba na glavno izpitno vožnjo pa tako znaša približno 35 dni. »Pri čakalnih dobah je treba upoštevati tudi, da se mesečno okrog sto kandidatov prijavi na izpitno vožnjo, vendar se je na koncu ne udeležijo, termina pa ne odpovejo,« še pojasnjujejo na agenciji.